RAMAIAH INSTITUTE OF BUSINESS STUDIES
LIBRARY
BANGALORE-54

SE – 021

First Semester B.Com. Examination, January 2025
(SEP 2024-25)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Sanskrit Poetry, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours Max. Marks : 80

Instructions : *i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.*
*ii) Q. Nos. **I, VI** (अ) and (आ) and **VII** should be answered in **Sanskrit** only.*

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत । (10×1=10)
ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Choose and write the correct answer.

1) रघुवंशस्य आधारग्रन्थ: क: ?
अ) भागवतम् आ) महाभारतम् इ) रामायणम् ई) पुराणानि

2) आदिकवि: इति क: मुनि: प्रसिद्ध: ?
अ) व्यास: आ) भास: इ) कालिदास: ई) वाल्मीकि:

3) कालिदासस्य काव्यशैली का ?
अ) उत्प्रेक्षा आ) उपमा इ) रूपकम् ई) अतिशयोक्ति:

4) स्कन्दपत्नी का ?
अ) चन्द्रसेना आ) अनङ्गसेना इ) देवसेना ई) धवलसेना

5) पुराङ्गना राघवं काभि: पिबन्त्य: इव आसन् ?
अ) अङ्गुलीभि: आ) वाग्भि: इ) रसनाभि: ई) दृष्टिभि:

6) अजकुमार: कस्मात् अवतीर्य राजभवनं प्रविवेश ?
अ) रथात् आ) अजात् इ) करेणुकाया: ई) धेनुकाया:

7) विवाहकाले इन्दुमती अग्नौ किं व्यसर्जयत् ?
अ) पुष्पम् आ) जलम् इ) फलम् ई) लाजम्

8) अजकुमारस्य पन्थानं के अवरूरोध ?
अ) राजलोक: आ) भटलोक: इ) चारलोक: ई) मन्त्रिलोक:

P.T.O.

Scanned with OKEN Scanner

9) कुण्डिनेशः कः ?

अ) अजः आ) रघुः इ) दिलीपः ई) भोजः

10) अजकुमारः राजसु कम् अस्त्रं प्रयुक्तवान् ?

अ) ऐन्द्रम् आ) ब्राह्मम् इ) दैवम् ई) गान्धर्वम्

(1×10=10)

II. **एकस्य** प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

ಯಾವುದಾದರೂ **ಒಂದು** ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay type answer on **any one** of the following.

1) अजं द्रष्टुम् उत्सुकानां पुरसुन्दरीणां विचेष्टितानि वर्णयत ।

ಅಜನನ್ನು ನೋಡಲು ಉತ್ಸುಕರಾದ ಪುರಸುಂದರಿಯರ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe the activities of beautiful women who are eager to see Aja.

2) कालिदासस्य देश-काल-कृतीः अधिकृत्य लिखत ।

ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the place, date and works of Kalidasa.

III. **द्वयो** विषययोः लघुटिप्पणीं लिखत । (2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) अजमहाराजः

2) विवाहविधिः

3) महाकाव्यम्

4) इन्दुमती ।

IV. **चतुर्णां** श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत । (4×4=16)

ಯಾವುದಾದರೂ **ನಾಲ್ಕು** ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any four** shlokas.

1) अथोपयन्त्रा सदृशेनयुक्तां स्कन्धेन साक्षादिव देवसेनाम् ।
स्वसारमादाय विदर्भनाथः पुरप्रवेशाभिमुखो बभूव ।।

2) जालान्तरप्रेषितदृष्टिरन्या प्रस्थानभिन्नां न बबन्ध नीवीम् ।
नाभिप्रविष्टाभरणप्रभेण हस्तेन तस्थावलम्ब्य वासः ।।

Scanned with OKEN Scanner

3) महार्हसिंहासनसंस्थितोऽसौ सरत्नमर्घ्यं मधुपर्कमिश्रम् ।
ओजोपनीतं च दुकूलयुग्मं जग्राह सार्धं वनिताकटाक्षैः ॥

4) हविःशमीपल्लवलाजगन्धी पुण्यः कृशानोरूदीयाय धूमः ।
कपोलसंसर्पिशिखः स मुहूर्तकर्णोत्पलतां प्रपेदे ॥

5) नदत्सु तूर्येष्वविभाव्यवाचो नोदीरयन्ति स्म कुलोपदेशान् ।
बाणाक्षरैरिव परस्परस्य नामोर्जितं चापभृतः शशंसुः ॥

6) रथी निषङ्गी कवची धनुष्मान् दृप्तः स राजन्यमेकवीरः ।
निवारयामास महावराहः कल्पक्षयोदृप्तमिवार्णवाम्भः ॥

(3×4=1

V. **त्रयाणां** वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत ।
ಯಾವುದಾದರೂ **ಮೂರು** ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.
Translate and explain **any three** of the following.

1) पुरप्रवेशाभिमुखो बभूव ।
2) करेण रूद्धोऽपि च केशपाशः ।
3) नारीमनांसीव चतुष्कमन्तः ।
4) लज्जावती लाजविसर्गमग्नौ ।
5) भागीरथीं शोण इवोत्तरङ्गः ।

VI. **संस्कृत**भाषया उत्तराणि लिखत ।

(

अ) सन्धिं विभज्य लिखत । (**पञ्चानाम्** एव)

1) परोपकारम्
2) गङ्गावतरणम्
3) महेश्वरः
4) सदैव
5) इत्यादयः
6) एतावपि
7) रामोऽवदत्
8) गुरूपदेशः ।

Scanned with OKEN Scanner